

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročevanje.

Ob konci leta vabimo vljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1893 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki cení.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. tēr za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Odbor kat. tisk. društva.

Mir ljudém na zemlji!

Dnevi, ki stojé pred nami, so praznični ter polni veselja za verno, krščansko ljudstvo. Kdo se ne spominja rad dobrotnika in še posebno na njega, od katerega dobiva zmerom in vedno dobrote? In dobrotnik nam je Sin božji, kakor nam ni in ne more več nihče biti; iz nebes doli nam še vedno deli v svoji sv. cerkvi milosti svoje — spravo z Bogom, zavoljo katere je legel kedaj — o božiči — v revne jaslice, ubogo dete med ubogo, pod jezo božjo vzdihujoče človeštvo.

Zastonj niso tedaj klicali angelji v svet pri pastirjih: Slava Bogu na višavah in mir ljudém na zemlji! Mirú je človeku pred vsem potreba in mirú pred vsem z Bogom. Kdor zasluži jezo božjo, njemu ne pomaga noben mir in naj si tudi rajta, da ga vživa s celim svetom. Tak mir se laže njemu in on se laže sam sebi! Ker znamo, da je naše slov. ljudstvo in torej tudi naši bralci, pobožno in srca, zato radi upamo, da bodé o božiči v njih srci ljubi mir, mir z Bogom in torej tudi z bližnjim: tako pa bodo tudi potem božični dnevi zanje dnevi veselja — veselja brez hrupa pa zato dnevi tem večje sreče.

Vemo pa, da ne bode povsod takó, kajti krščanstvo se v naših časih izpodriva in ljudje si radi iščejo veselja pri njih, ki nimajo mirú in ga torej tudi ne morejo dati ne sebi, ne drugim, ki bi ga radi od njih. Taki ljudje so sedanji liberalci in skorej vse eno, če so naše vere, našega rodú ali pa tujici in more biti iz rodú krivonoscev. Pri njih se sicer tudi govori in piše o božiči, toda njih božič ni krščanski: Sin božji, krščanski božič je prinesel mir iz nebes, ti pa, liberalci vsake vrste, zanesli bi, ko bi mogli, nemir še gori v sv. nebesa!

Kaj je njim sedaj še sveto! Lastni dobiček, koristi za svojo osebo — to je edino, za kar njim hodi, to je njih božič, njih mir, ki si ga želé in če je mogoče, tudi pripravijo ne samo za božič, ampak za celo svoje življenje. Ne moremo in tudi ni treba, da dokažemo natanko to nasproti našim bralcem. Njim je znano, da se bije vsa vojska, kar je imamo v občinah, v okrajih, v deželah, v državah — po celem svetu, skorej edino le za koristi raznih strank, malo kje pa za »mir ljudém na zemlji.« Naše cesarstvo je sicer veliko, ali če se primeri svetu, je le malo, troha v vrsti vseh držav na svetu. In imamo li kaj mirú v našem cesarstvu? Nasproti drugim, sosednjim državam ga še kolikor, toliko imamo in za to zahvalimo lahko svitlega cesarja, toda mirú med nami, med prebivalci raznih dežel, raznih ljudstev: oj tega mirú išče ti tvoje oko zastonj!

Iz drž. zboru so sicer gg. poslanci odšli na božič, želeč si vesele praznike, toda v njih srci ni bilo te želje, vsaj ne odkritosrčne. V drž. zboru so tri, štiri večje stranke, ali vsaka za-se je premala za to, da se polasti vlade. V zadnjem času pa je postala bolj, kakor kedaj poprej, potreba za vlado, da ima v drž. zboru za-se večino, na katero se sme zanesti, kedar hoče kaj doseči v korist cele države. Ali da take ne more priti, dokler ostanejo v drž. zboru dosedanje razmere. Vsaka stranka gleda le na svoje, ne pa tudi še na koristi cele države. Tako pa pač ne more priti — mir ljudém na

zemlji. Največja stranka je v drž. zboru nemških liberalcev in ona noče mirú nasproti drugim, ako se ji ne dajo — za podnožje. Tega pa ne marajo druge stranke, vendar pa si še le-te nič ne sežejo v roke zoper ono, ker se neki križajo njih koristi.

Nekaj je na tem se ve, da tudi resnice in tako bode težko najti pot, ki pelje v drž. zboru do stalne večine, želimo pa iz srca: da še je vsaj nekaj »dobre volje« pri ljudéh in da najde nje grof Taaffe ter jih spravi pod eno zastavo, pod zastavo pravice in resnice. Koder ste pa le-ti hčeri, doma iz nebes, za gospodinjo, tam je tudi »dobre volje« in torej bode »mir ljudém« tudi v našem cesarstvu.

Cerkvene zadeve.

Cerkveno slovstvo.

Ker se bliža konec leta in torej tudi čas, da si naročimo za prihodnje leto tisto berilo, katero nam ugaja, naj že bode, da si iščemo v njem pouka ali pa tudi razvedrila, ki nam ga je treba, vsakemu po svojem stanu: zato sodimo, da bode prav, ako naše bralce opozorimo na razne liste, ki izhajajo ravno iz teh namenov in to v slov. jeziku. Na liste v drugih jezicah se nam pač ni treba v tem ozirati, kajti nje si ve vsak izbrati, ako mu je njih treba. Začnimo toraj pri najsterejšem!

»Zgodnja Danica.« Ona izhaja v obliki »Slov. Gosp.« v Ljubljani ter jo ureduje msg. Luka Jeran blizo od nje početka. List pride vsak petek na svitlo ter stane 4 gold. 50 kr. Vsebina mu je cerkvena ter poseže le redko v politiko.

»Rimski katolik.« Ta list ureduje dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici in izhaja prihodnje leto vsak tretji mesec, torej štirikrat v letu. Prvi list izide koncem januarja in šteje 32 strani in toliko jih šteje tudi vsaka nadaljna številka. Naročnina ostane ista, kakor je bila doslej: dva goldinarja na leto. »Pri-jateljem tega lista«, piše uredništvo, »naznanja se, da bode prihodnje leto vsebina listu še mnogovrstniša in zanimivejša, kakor je bila doslej. Imeli bomo, kakor upamo, pri listu stalnih sotrudnikov, kateri prevzamejo vsak svojo stroko.« Listu se pridaja tudi dijaška priloga. Uredništvo tega lista naznanja svojim dosedanjim neprijateljem, da hoče tudi naprej ostati trdno v svojem podjetju t. j. strogo katoliškem, ali želi, da se vedejo z njim dostojno, kakor se spodobi za omikane ljudi. — S tem pa pove uredništvo samo, da rajta za naročnike le na omikance, torej ne na priproste ljudi. Kolikor toliko pa hasni list tudi drugim, če ga beró.

Kar se tiče nas, spomemimo k temu le toliko, da je naša srčna želja, naj najde v prihodnje prav obilo naročnikov in kdor si lista že ne more naročiti, naj ga vsaj bere! Potem znamo gotovo, da ne bode listu toliko nasprotovanja, kakor doslej, ko ga ljudje obsodijo, ne da bi ga bili še le videli, kamo-li ga razumeli! Dve, tri besede vzete iz njega, o j te so v resnici semtertje »grozne«, ali list je pri tem in ostane ves vendar-le katolišk, pravi »Rimski katolik«.

»Krščanski detoljub.« Mali ali dobri listič izdaja za kršč. vzgojo in rešitev mladine Anton Kržič, profesor na c. kr. učiteljski v Ljubljani, po štirikrat na leto in stane samo 40 kr. na leto ter ima tudi priloge za otroke. O njem smo v našem listu govorili že večkrat in ga priporočamo tudi sedaj, kar največ moremo.

»Angeljček«, otrokom učitelj in prijatelj izhaja tudi iz roke g. A. Kržiča ter stane zvezček 12 kr. — Nadalje ureduje isti gospod »Duhovni pastir« ter sodeluje pri tem listu več duhovnikov. Izhaja pa vsak mesec po enkrat ter stane 4 gld. Listu so pridejane tudi priloge. Duhovnikom, posebno mlajšim sodi ta list prav dobro.

»Cvetje z vrtov sv. Frančiška«, List je našim bralcem znan in kolikor vemo, donaša tudi dobrega sadú pri prostem ljudstvu. Izhaja v Gorici v Hilarijanski tiskarni ter stane na leto 70 kr.

Iz tega se pač vidi, da Slovenci nismo slabi, kar se tiče cerky, slovstva, posebno še zato ne, ker tudi drugi listi reči radi vsprejemajo, če so tudi le cerkvene, v svoje predale, ako se jim dajo v obliki, ki so primerne za-nje.

Katol. podporno društvo v Celji.

Pomagaj si sam in Bog ti pomaga. Resnice tega pregovora prepričuje se naše slov. ljudstvo najlaglje, kajti ako si ono samo ne pomaga, od drugod mu ne pride in si ne pridobi pomoči. Naše ljudstvo pa tudi ravna tako: Boga prosi pomoči in samo stori, kar more in ne za-stonj. Znano je, da so v Celji mestni mogotci sami pristni Nemci in se ve, da tudi nasprotniki naše sv. vere. Ker imajo ljudske šole v svoji oblasti, zato ne trpijo v njih slov. besede in sv. vero še le toliko, da jih ne more svetna postava zaseči. Lahko si toraj človek misli, kaka bode mladina, ki se tam šola, kedar doraste.

Take mladine nas varuj Bog in da je ne pride med slov. ljudstvo, vsaj iz Celja, za to skrbi ondi posebno društvo — katoliško podporno društvo. To društvo vzdržuje za dekleta na svoje stroške slov. ljudsko šolo, na kateri podučujejo čč. šolske sestre iz Maribora. Njo hvali svetna in cerkvena oblast in marsikatero dekle se ohrani tako dobro, verno in utegne kedaj postati vrla, slov. gospodinja. Da bi ne bila hodila k čč. šolsk. sestram v šolo, kaj bi bilo iz nje postalo! In vendar pride pri rodbini veliko, največ na mater, na gospodinjo, kar se tiče kršč. življenja. Kjer pa ni kršč. življenja, tam pri nas tudi ni — slov. življenja.

Kdor torej more, stori krščansko pa tudi slovensko dobro delo, ako pristopi temu društvu ter tako pomaga društvu, da doseže svoj namen, čem je najbolj mogoče. Od zadnjega poročila so temu društvu vplačali letnino, oziroma p. n. gg.:

Premilostljivi g. knez in škof Mihael 25 fl., družba sv. Cirila in Metoda 100 fl., Peter Majdič, veleposestnik 25 fl., Janez Krener, župnik pri Sv. Frančišku, dr. Ljud. Filipič, odvetnik v Celji, Neža Kralj, posestnica v Trbovljah, Matevž Vrečko, župnik na Ponikvi, dr. Ivan Mlakar, prof. v Mariboru, dr. Jož. Serbec, odvetnik v Celji, Mihael Vošnjak, drž. poslanec, po 10 fl., Karol Gajšek, dekan na Dobrni 9 fl., Jernej Voh, nadžupnik v Konjicah, 8 gld. 77 kr., neimenovan iz Dravskega polja, Fr. Hrastelj, župnik v Ribnici, Ant. Veternik, kaplan v Trbovljah, Jak. Marzidovšek, c. kr. voj. kaplan v Gorici, dr. Jožef Pajek, c. kr. profesor v Mariboru, Jož. Majcen dvor. kaplan v Mariboru, dr. Iv. Dečko, odvetnik v Celji, Jurij Detiček, c. kr. notar, dr. Jož. Vrečko, odvetnik, dr. Mirko Babnik, odvetnik, vsi v Celji po 5 fl., Bl. Rotnik, duhovnik v pokoju, neimenovana iz Celja, Iv. Prešern, župnik v Koprivnici po 3 fl., Liza Marot, Fr. Črnenšek, kaplan pri Sv. Vidu, Marjeta Kovče, posestnica, Alojzija Stožički, hišinja, Mih. Lendovšek, župnik v Makolah, Fr. Fuhs, dimnikar, Ant. Reich, c. kr. urad., Jak. Merc, župnik v Črešnjicah, Fr. Višnar, kaplan v Solčavi, Fr. Lekše, kapl. na Gori, Marjeta Stupica, hišinja, And. Elsbacher, trgovec v Laškem, Mat. Jeriha in Sim. Zupan v Škofji Loki (skupaj), Greg. Presečnik, župnik

v Podgorju, Jak. Planinšek, duhovnik v pok., Mat. Glinšek, župan, Mica Zadušak, hišinja, Lov. Baš, c. kr. notar, Mat. Mmecl, krojač, F. Majer, odvet. koncipijent, Liza Brinovec, hiš. posestnica, Jan. Zupanc, posestnik v Gaberjih, Fr. Lončar, tajnik, Jozefa Lipovšek, posestnica, Val. Par, župnik v Gotovljah, Karol Šab, posestnik v Liscah, po 2 gld. Miha in Mica Gobec iz Babnega 3 fl. 50 kr., Ferd. Goligranc, zid. mojster 3 fl. 83 kr. Več skupaj 25 fl. 95 kr. Bog plati vsem dobrotnikom!

Gospodarske stvari.

Tri važne reči pri kmetijstvu.

(Konec.)

Vsak bralec mi bo gotovo pritrnil, da je kmet brez živine, kakor ladija brez krmila, katera se burnemu viharju ne more zoperstavljati, ter je žrtva pogubnih valov. Ravno tako se godi kmetovalcu brez živine, da bo prej ali slej žrtva nesrečnega propada. Koliko da kmetovalcu koristi živina, zna vsak; on dobi od nje potreben živež, opravlja si delo in slednjič, kar je skoro najvažnejše, dobi od nje gnoj za pridelovanje vsakdanjega živeža.

Kaj naj bo toraj kmetovalcu pri reji domače živine v obče kot glavno vodilo?

1. Vsak kmetovalec naj si pusti le toliko število domače živine, kolikor je pošteno rediti zamore. V tem obziru storejo si naši kmetovalci največje krivice, da si čez zimo pustijo preveliko število govedij in ko njim potrebne klaje zmajnika, živina strada, ter se shujša, da deloma pride pod nič, ako je za borno ceno predati ne morejo.

2. V obče naj se izbere le tista živina za rejo ali pleme, katera je lepo dorasla, močna in najboljšega plemena in naj se ta živina dovolj godna plemeni z dobrimi, lepimi in zdravimi plemenjaki. Velika napaka in škoda je v obče za vso živino, ako se premlada in prešlaba pušča plemeniti in tudi to, ako se godi od premladih plemenjakov.

3. Vsem brejim živinčetom treba je skrbeti za dobro in tečno klajo, da se zamore sad v maternem telesu krepkeje in popolneje razvijati in rasti.

4. Naj se mladič, katerega mislimo pustiti za pleme, dobro obsesa; na tem je veliko ležeča kesneja rast živinčeta. K dobremu razvoju živinoreje spadajo tudi dobri zračni, svetli in prostorni klevi, katerih pa še žalibog tu in tam veliko manjka.

Ta pravila toraj blagovoli, dragi čitatelj, uvaževati in videl bodeš, da se ti bode živina boljšala in dobro počutila in ako bodeš imel lepo živino, imaš troje koristij, dobiš veliko dobrega živeža od nje, prodaj jo lahko za drage denarje ter dobiš veliko dobrega in hasnovitega gnoja, kar je tretji glavni kmetijski faktor, na katerega hočemo nazadnje preiti:

Nahaja se več vrst gnoja, namreč animalični t. j. gnoj obstoječ iz stelje in živinskih odpadkov; ta gnoj se za najizvrstnejega šteje. Dalje je vegetabilični gnoj t. j. gnoj iz različnih odpadkov, poljskih rastlin, plev itd. kateremu pravijo navadno pri nas »plevnjak«. Razun teh je še veliko drugih n. pr. mešanica ali kompost; mineralski gnoji in več drugih. Toda pustimo druge vrste gnojev, vzamimo le animalični ali navadni živalski gnoj. Večina gospodarjev porajta bore malo ali celo nič na gnoj in na gnojišče, dasiravno se slednje »zlata jama« imenuje. Gnoj se navadno izpod živine izkida ali iztrebi, ter se, meni nič tebi nič, zavleče v gnojišče, ako se tako sme imenovati nemarno skopana graba, kjer se

pusti ležati, dokler se pač kje na polju ne potrebuje. Take grabe imajo ponajveč kmetovalci tikoma hlevov, kjer ob času dežja iz vseh strešnih kapov deževnica va-nje ploskota, ter gnoj izpira, da se gnojnica na vse strani izceja, ter po nekaterih vaséh po cestah cedi in povzročuje razun sitnega smradú še nadležno blato. Vrh tega so take nemarne soseske prava gnezdišča za različne epidemične bolezni. Zopet o času lepega vremena pa pripeka celi božji dan vroče poletno solnce čez gnojišče, da se gnoj, ako se ta že izprana slama sme tako imenovati, suši in prežiga ter je celo nevarno, da bi se celo gnojišče po iskrici ognja ne vnelo. Tudi pregloboke grabe niso prikladne in umestne za gnojišča umnega kmetovalca. Prašal bodeš torej, dragi bralec, kakošno pa toraj naj bo gnojišče? Evo ti toraj lastnosti dobrega in priprostega gnojišča. Velikost dobrega gnojišča naj se uravna po številu živine, vsakako pa mora biti tako obsežno, da gnoj v njem visokosti od $1\frac{1}{2} m$ ne presega. Gnojišče naj ne bo preodaljeno od hlevov, da more gnojnica, ki se po kanalih iz njh izteka, vanj pritekati. Stene, kakor tlak gnojišča naj se nabijejo trdo z ilovico ali pa tudi po potrebi obzidajo, da ne posrkajo gnojnice. Dno gnojišča naj bo primerno nagnjeno, da more preobilna gnojnica odtekati, sicer pa bi povzročilo, da bi ves gnoj ne mogel enakomerno prevreti. Gnojnica naj se ispelje tako, da vsa brez vsake izgube priteka v gnojišnico t. j. v jama tikoma pri gnojišči. Ta jama naj bo primerna velikosti gnojišča, globoka in dobro obzidana ter pokrita. Razun tega naj se krog dvorišča izpelje mali jarek ali graben, da gnojnica, katera se ob času dežja iz gnoja izceja, po njem v gnojišnico izteka. Gnojišče naj se napravi na senčni strani, da ne more solnce v poletni vročini gnoja žgati in ga sušiti. Dobro je, da se krog gnojišča posadejo drevesa ali brajde, da s svojo senco ščitijo gnoj, vendar tako, da izvoza iz gnojišča ne overajo. V gnojišče ne sme pritekati nobena voda, razun deževnice, katera izpod neba pade. Gnoj naj se na gnojišču v plasteh navaža, ali kida, da mu bo površje zmiraj ravno. Na kupih puščati gnoj je kvarno, ker se vžge in ves amonijak iz njega izhlapi. Gnoj naj se polije vsak teden enkrat v gnojišnico, katera se je v gnojišnici nabrala, da je zmiraj vlažen in tudi zato, ker je gnojnica tako rekoč cvet gnoja, katera ima največ rodovitosti v sebi, da postane po takem gnoj močnejši in hasnovitejši. Razun polivanja z gnojišnico je koristno in priporočila vredno gnoj o vročih poletnih dneh, po večerih ali jutrih v vodi ali v gnojnici raztopljeno z vitrijolom ali galico, polivati, da amonijak preveč iz njega ne izhlapi. Vsakdo gotovo zna, da gnoj je pač prevažen faktor kmetijstva, da brez gnoja bi kmet ravno tako ne mogel živeti kakor brez živine in živina brez krmc ne.

Gnoj poda zemlji tisto moč ali živež, katerega rastlinice srkajo iz zemlje po svojih koreninicah. Ko bi ne gnojili njiv, vsakdo ve, kako bi bilo s poljskimi pridelki, kateri bi niti živetariti ne mogli, tem manje pa kmetu živeža prinašati. Tedaj, dragi bralec, zapomni si dobro, da gnojna jama je zlata jama! Naredi si toraj, ako ga še nimaš, po tem kratkem opisu primerno gnojišče. katero ti bo tvoj trud bogato povračevalo.

Te tri faktorje kmetijstva blagovoli toraj, dragi slovenski kmetovalec, v prihodnje uvaževati in tudi dejansko ta navodila izpeljevati in v kratkem boš svojega gmotnega napredka prepričan, kar ni samo k tvoji koristi, marveč h koristi v obče vsega kmetijstva in cele države in jaz ti kličem: Delo tvoje naj blagoslovi Bog!

Sejmovi. Dne 24. decembra v Brežicah. Dne 27. decembra v Orešji in v Vitanji. Dne 30. decembra v Vojniku.

Dopisi.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Dopolnilna volitev v okr. šolski svet.) Dne 31. t. m. voli okrajni zastop Šmarijski naslednika umrlemu g. F. Skazi za okr. šolski svet. Ker je pa od sestave tega zastopa odvisno, kakošnje lice bo imelo šolstvo našega okraja, zato je nujna potreba, da bo novi član istotako iskren narodnjak, ter vešč v šolskih postavah, neomahljiv korenjak, kakor je Skaza bil. Novi ud mora biti trd Slovence, kateri bo upiraje se na postave vedel načelno postopati ter bo znal in se nikogar ne bo zbal, v sejah govoriti za prid narodno-krščanskega razvoja šol. Nadjamo se, da bomo soglasno volili, ter se posebno zanašamo na krepko sodelovanje naših vrlih daleč okrog znanih korenjakov Ponikovljanov. Slovenski možje, volimo toraj dne 31. t. m. v okrajni šolski svet moža, ki bo vrl naslednik prerano umrlemu Skazi!

Izpred Radgone. (Opomba) v predzadnji številki spopolnimo z dostavkom, da so Orehovski požarniki vže pri otvorjenji svojega »fajerbera« razodeli svoj in svojega »hopmana« značaje, kajti so se bili skoraj do dobrega spoprijeli, naj bi pokazali, kako plosne pest orehovega junaka. Sploh pa moramo opazovati, da je učencev orehovega preroka imenitna lastnost neka razposajenost, združena z neizogibno zapravljujivostjo, ki po razsodbi zdrave pameti ne more značiti skrbnega gospodarja, poštenega občana in zvestega kristjana. Tako smo pri neki priliki videli, kako so požarniki iz Mote po srečno dokončanem »fajerberabendu«, prirejenem blizu Kapelske cerkve, prav omamljeni korakali proti domu, med tem ko so pošteni ljudje šli k službi Božji — bil je namreč dan Gospodov. Je-li to sad »fortšrita« po nemškem kopitu? — Vršilo se je v nedeljo dne 13. listopada t. l. blagoslavljanje novega križa na Moti pri poštenem in krščanskem veleposestniku Frančišku Misia. Njegov brat Jakob, »hopman« požarne brambe na Moti in ljubljeni namestnik njegov Lovro Kr., oba ravno tako visokonosna, kakor priprosta možička naše nasprotne stranke orehovske, krenila sta v večjo zadovoljnost svojo v bližnjo krčmo seveda, kajti taka cerkvena slovesnost je njima deveta briga. Ondi sta »gasila« po starem svojem načelu, na zadnje pa sta povzročila prepir, pretep ter se pokazala taka junaka, da je najprej slavni »fajerber-hopman« Jakob nerad zletel iz krčme na prosti zrak v temno noč, naj pouči svojega »štelfertretarja« Lovreta, kako se ima vesti požarnik, da dela čast svojemu »orehovemu« generalu. V kratkih trenotkih je res po tisti poti za njim prisopihal njegov sodrug, toda s pobito in okrvavelo glavo. Vboga buča njegova, ker vedno prazna, si je želela kak milosrčen dar. — Ali tema junakoma vzorni »bauernführer« tako pot kaže, ali je pa tako vedenje blaženost Bračkovega napredka, ki se razširja v našem okraji po varovancih njegovih, po katerih se vzlasti sedaj strastno poteguje za slavno zmago pri prihodnji volitvi v okrajni zastop? — Veliki zvonec utegne dobiti, toda pel mu bo žalostinke.

Od Sv. Janža na Dr. polji. (Bralno in gospodarsko društvo, smrtna kosa.) Vendar smo enkrat naše društvo odprli in celo slovesno, akoravno so se nam vse sorte zapreke delale. Vdeležil se je tudi naš veleocenjeni gosp. dr. Klasinc iz Gradca, rojak in domačin. Blagi gospod ni pozabil v vseh svojih šolskih letih in do sedaj, da se je rodilo novo »bralno in gospodarsko društvo« na istih tleh, kjer ga je njegova blaga mamica učila govoriti in kjer je prve rožice trgal. »Živio« mu kličemo tudi na tem mestu. Ob določeni uri otvorijo preč. gosp. župnik kotčasni predsednik zborovanje. Pri tem pozdravijo v jedernatih besedah Njih veličanstvo svitlega cesarja, nazdravijo veleceenje-

nemu g. dr. Jurteli in navzočemu g. dr. Klasincu ter se je po vsakterem pozdravu, odmeval gromoviti živio. Potem povzamejo besedo naš preč. neutrudljivi g. kaplan ter razjasnijo društvena pravila in zatem je volila skupščina odbor in sicer te-le gg.: Ivan Nep. Simonič, župnik, predsednik, Anton Hren, nadučitelj, podpredsednik, Ivan Krajnc, učitelj, tajnik, Josip Šnudrl, blagajnik, Franc Rešek, knjižničar in Šimon Fras, obč. predstojnik, odqornik. Po zborovanju sledila je prosta zabava, pri kateri so se slišali zanimivi nagovori in posebno krepke, navdušene besede g. dr. Klasinca. — Razveseljeval nas je tudi naš pevski zbor, pod vodstvom g. kaplana. Kedor še ni slišal na deželi petja na sekirice, učenega pevskega zbora in bi to rad, naj se le potruži o kakšnem prihodnjem prazniku v našo cerkev, tedaj se bode sam prepričal, kakšne počutke daje mično petje Slovencev in Slovenk. Umril je dne 3. decembra ravno na svojega godu France Lešnik za dolgotrajno mučno bojeznijo. Marsikateri čitatelj tega lista se bode spominjal, ne da bi zato trebalo razjasniti, kdo da je bil v prejšnjem času France Lešnik. Rečem le, da nasprotnik našega nepozabljenega gosp. drž. poslanca Božidar Rajč-a, a zadnja leta svojega življenja, obrnil je v prid, slovan-skemu narodu in zato je bil izvoljen k zastopnikom okrajnega odbora Ptujkega. — Dne 5. grudna spremili smo ostanke pokojnega na mirodvor. Navzoča je bila požarna bramba, koje je bil pokojni častni stotnik. Pevski zbor poklonil mu je v zadnjo čast nekaj kitic krasnih pesmij v slovo in mi mu sedaj lahko želimo: naj mu bode zemljica lahka!

Starški.

Iz Prihove. (Bandero, požar, otroci). Od praznika Matere božje 8. decembra stoji v farni cerkvi prav čedno bandero s podobo Marije čistega spočetja. Marija stoji kači na glavi. Kdor ve, kaj to pomeni od Marije in za vsakega, njemu je podoba dragocena. Kača je peklenščak, ki je Adama in vse ljudi zapeljal v izvirni greh; edino Marijo je Bog tega greha obvaroval, da je bila vredna Jezusa pod svoje srce sprejeti. Jezus tedaj črti greh in ne mara tam biti, kjer se šopiri greh. — Žalosten je bil ponedeljek 12. dec. za Brgleza v Jamrekovi viničariji nad vasjo. Ob ednajstih predpoldnem mu je zgorel gospodarjev hlev in ves njegov živež. Nesrečna »fajfa« je bila najbrž kriva požara. Bodi Bog zahvaljen, da je hudi vihar ravno za vasjo na severno juterno stran vlekkel, drugače bi bila Prihova menda drugo torišče zgorelih hiš. Sosedji, pomagajte siromaku že iz hvaležnosti do Boga, ker ste vi nesreči odleteli. Pomagajte tudi iz nsmiljenja, kajti kdor usmiljenje skaže, usmiljenje najde! — Na zimo pogoreti, ko si ni več moči živeža pridelati, je dvakrat hudó. Z nesrečami na svetu nas opominja Bog, naj se ravnamo po njegovi božji volji, da ne lopnemo v neizmerno večje gorje. — Dobro je storilo glavarstvo v jesen, ko je zapovedalo kalužnice in gnojnice izpred hiš posnažiti, da se ne bi kolera širila. Ali pa ni treba ravno tolike skrbi zoper bolezn, ki žugajo od druge strani? Srce krvavi človeku gledati drobne šolske otroke, zdaj v hudi zimi hoditi v šolo, ko só nekteri tako revno oblečeni, obuti še pa slabeje. Nekateri imajo nizke coklje, da se nogice vidijo od gležnjev gole ali ovite v slabe nogovice. Mokrote se jim nabere večidel na podplatih od znotraj. Jesti jim dostikrat nimajo skorej kaj dati. Otrok je gladen in naj v tem stanu v šoli mirno čepipo 4, 5, 6 ur! Ali se oblasti nič ne bojijo za otroke prehlajenja, zavratnice, kašlja, ozeblin? Nekaj se mora pomagati.

Iz Rogatca. (Redka svečanost) vršila se je dne 20. novembra v naši nadžupnijski cerkvi. Ustanovila se nam je ta dan nad vse slovesno roženvska bratovščina sv. Dominika. Navzlic slabemu vremenu bila je precej obširna cerkev prenapolnjena vernega

ljudstva, ki je do solz ganjeno, pazljivo zasledovalo zanimive, nad dve uri trajajoče sv. obrede, ki so pri ustanovljenju te sv. družbe v navadi. Po kratkem poduku o bistvu te bratovščine in po molitvi sv. rožnega venca vzdignilo je nad 20 belo opravljenih in ovenčanih deklet častljivo podobo Matere Božje, ter jo v dolgi procesiji pevajoč nesejo skozi dolgi trg. V cerkev se vrnivši zapeli smo zahvalno pesem, ter slovesno sprejeli nad 150 udov. Daj Bog in kraljica sv. rožnega venca, da to število naraste v kratkem na 1893! —r

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se odpelje v soboto v Monakovo, k svoji hčeri Gizeli, omoženi z vojvodo Leopoldom. Na Štefanje pa se povrne na Dunaj ter ostane potem na Dunaji dalje časa. — V gosposki hiši drž. zborja je bila v torek seja ter so vsprejeli začasni proračun ter ostale načrte postav, ki so jih v hiši poslancev dogotovili. Teh pa ni bilo veliko. — Protisemitje imajo na Dunaji sedaj pogostem volilno zborovanje, pri teh jim ne manjka nikoli poslušalcev, ali škoda je, da so gg. govorniki na njih včasih bolj, kakor je dobro, divji in se njim vsled tega daje manj pomena, kakor ga jim dohaja.

Štajarsko. Naši nemški sosedje, konservativci so jako nejevoljni, kajti že celih 20 let se borijo za versko šolo, toda doslej zastoj in je sedaj še manj upanja za-njo, kakor kedaj poprej. Ta njih nevolja se kaže posebno na volilnih shodih, ki jih sklicujejo njih poslanci po raznih krajih. — Naše glavno mesto, nemški Gradec ali bolje, nekaj Nemcev se v tem mestu že veseli, da pride o novem letu knez Bismarck, ta »veliki Nemec« v Gradec, ko se pelje doli v Reko k starišem svoje sinah. Upajmo, da se jim zmeša štrinja ter Bismarck izostane.

Koroško. Da mora mestni urad v Celovci vsprejeti slov. pisma, to je že sila za tamošnjo nemško gospodo, ali še večja sila je, da se mora tudi odgovoriti v slov. jeziku. Kako ponižanje za nemške omikance! — V Beljaškem okraji so vpeljali nedeljsko šolo in to je dobro, toda poučuje se le v nemškem jeziku in brez kršč. nauka. Oboje je na kvar slov. mladini, ali vsaj ne h koristi.

Kranjsko. Da se pridobi kaj za družbo sv. Cirila in Metoda, sklenili ste podružnici v Kranji, moška in ženska, da si njiji udje ne pišejo za novo leto kacic voščil, ampak mestò tega dajo imenovani družbi po 50 kr. Prav je tako! — Slov. gledišče v Ljubljani se obiskuje primeroma premalo, samo igra »Teharski plemiči« jim napolnjuje gledišče do konca.

Primorsko. V neki vasi pri Gorici so zaprli trgovca Ravnika in necega agenta, ker so ju dobili, da sta ponarejene petdesetake menjevala. Ona sta torej v zvezi s tisto delarno doli v Italiji, iz katere prihaja toliko ponarejenega denarja. — V Gorici je umrl mestni tajnik Fovetti. Mož je bil duša tamošnjih lahonov in v tem oziru nevaren človek.

Tržaško. V mestnem zastopu v Trstu so se vendar-le izprevideli, da jim hoče ogerska vlada odvzeti trgovinstvo ter ga v Reko prenesti. Veliko blaga gre že sedaj čez Reko, ne pa čez Trst, kakor svoje dni. — Z novim letom začne v Trstu izhajati nov slov. list, »Primorski list« ter pride vsacih 14 dnij na svitlo. Po svojem namenu, načrtanem v »Slovencu«, nam jako ugaja in mi mu želimo veliko podpore, duševne in de-

narne, kajti nasprotnikov že ima, predno je zagledal »luč sveta«.

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor v Zagrebu je sklenil svoje delo ter so gg. poslanci razšli, vsak na svoj dom, v svesti si, da so pošteno storili, kar so kje ogerski vladi dolžni — pokorščino. Edino dr. Frank je napravil nekaj nemira, ko je vprašal bana, kaj kje namerava ogerska vlada s hrv. kraljestvom, ko mu nalaga le bremena, za njegove pravice pa se malo izmeni. Ban je odgovoril, toda on neki ne vé ničesar.

Ogersko. Minister Weckerle se trudi na vse moči, da pri c. kr. dvoru na Dunaji odpravi nevoljo, ki je ondi nastala zoper Madjare zavoljo njih obnašanja nasproti svitli cesarici in sploh ces. rodbini. Toliko je neki dosegel, da pride svitli cesar po novem letu za kacic 14 dnij na Ogersko. — Ogerski škofje so sklenili spomenico do vlade, do papeža in svitlega cesarja in v njej razložijo, zakaj da ne morejo odobriti politike sedanje vlade, posebno ne o zakonih.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so izdali na novo okrožnico do laških škofov in laškega ljudstva ter govorijo v njej o nevarnostih, katere pripravlja framasonstvo sv. cerkvi in še bolj občnemu blagru ljudstva. — Kardinal rimske cerkve postane neki tudi nadškof Poznanjski, dr. Stablewski.

Italijansko. Vlada je predložila v drž. zboru načrt postav, vsled katere mora poroka biti poprej pred posvetno, potlej še le, če kdo hoče, pred duhovsko oblastjo. Tako imenovani civilni ali posvetni zakon — vsled posvetne »poroke« — imajo sicer v Italiji že sedaj, toda ljudje se dajo pač poročiti v cerkvi, ne pa pri županu — v lopi. To jezi framasone in od te jeze pride oni predlog. Vidi se, da vlada pleše, kakor jej framasonska drhal piska, če jej tudi ni volje plesati.

Francosko. Valovi zavoljo goljufij pri »Panamski družbi« so se vlegli vsaj nekoliko. Minister za pravosodje je dal nekatere zapreti, češ, da so pri tistih goljufijah največ krivi; vendar pa se mnogim dozdeva, da se je to zgodilo, ne za kazen onih ljudi, ampak za varnost drugih, katerih še doslej svet nima za krive, ali s časom bi prišla tudi njih imena na svitlo, ko bi uni ne sedeli že pod ključ. Tu ne morejo več govoriti, kakor jim dopusti sodnik in ta jim ne sme pustiti, če vlada ne dovoli; o j pa so vam republikanci iznajdljivi, ako hodi njim za kožo!

Angleška. Gladstone nima gladke poti pri svojih namerah, ampak radikalci delajo mu vse mogoče ovire. Izlasti v irskem vprašanju se mu nasprotuje veliko in kakor je podoba, ne brez uspeha.

Nemško. Vojaška postava ali bolje, načrt za-njo dela drž. kancelarju velike težave, kajti za-njo ne more dobiti večine, kolikor si tudi prizadeva in vendar je neki potrebna za mir! — Avstrijski poslanik pl. Szögyeny je prišel v Berlin ter ostane ondi zanaprej z rodbino svojo. —

Rusko. Da bi se bilo začelo razpravljati o trgovinski pogodbi z nemško vlado, neki ni resnično in se drži nemška vlada slej ko prej »zaprtih žepov«. Z njo tedaj ruska vlada ne more početi pogodbe, dokler se nemška vlada ne premisli na bolje.

Bolgarsko. Ustava se izpremeni v toliko, da knezu ni treba odpovedati se katoliški veri in tudi njegovi rodbini ne, ako je ima. Vsled tega se govori, da se knez Ferdinand k malu oženi.

Srbsko. Vlada je razpisala občinske volitve v Belemgradu, češ, da volilci niso več zadovoljni z obč. zastopom. No nekaj jo nezadovoljnosti, toda ne pri vo-

lilcih, ampak pri vladi: zato so nove volitve in pri teh upa vlada, da zmagajo nje močje in potem je vse dobro!

Tursko. Sultan je ukazal preiskovati, kje da tiči vzrok za to, da davki ne prihajajo redno. Največja mohamedanska gospoda zaostaja neki najrajši pri plačilu. No volja sultanova je dobra, toda težko, če bode kaj iz preiskave.

Afrika. V Sudanu je bilo dolgo mirno, sedaj pa sikajo Arabci iz kraja do kraja in je skorej podoba, da pa zopet mislijo na kake napade. Ne zna se, koga da misli nemirno ljudstvo napasti; domače vlade ne, kajti ta se ne izmeni za nemir in vendar ga pozna tudi ona!

Amerika. Predsednik republike »združenih držav« je na novo Cleveland in sicer za štiri leta. — V severno Ameriko preseljevanje poenjuje, najbolj zato, ker ne pustijo ondi nikomur na suho, ako ne dokaže, da ima v svoji novi domovini ob čem živeti.

Za poduk in kratek čas.

Božič.

Spisal J. K. Savinjski.

Oj dete ti nježno, oj dete mlado,
Blažena leta naj tebi teko,
Angelji z raja naj tebi pojo:
V sreči, veselji tebi leta teko!

Mala a čedna je bila hišiča, tri okna je imela, dva proti izhodu in eno proti poldanski strani. Velika ni bila ta hišica a velika dovolj, da je prebivalo v njej troje srečnih ljudi. Vdova mati v srednjih letih človeške starosti, zala hčerka ravno v dobi, ko prestopi deklica iz otročjih let v leta zale deklice, in vrli deček, še otrok star okoli 12 let. Blaga mati postala je kmalo vdova, ko je bil deček tri četrt leta star, in ona je bila takrat stara 30 let. Bila je iz bogate kmečke hiše, nje oče imel je več posestva in denarja, kakor ga imajo danes tri kmetje skupaj. Saj pa je tudi pustil svojega najstarejšega sina v šole hoditi, celo v Celovec, v Gradec, in v Št. Andrež je njega poslal, da bi postal gospod. In postal je gospod, duhovni gospod takrat, ko je v Avstriji še vladal cesar Franc. Bojda je stalo to njegovo šolanje 4000 srebrnih goldinarjev, tako je večkrat rekel stari oče, a kaj to, da je le postal gospod. Sicer je malo časa vžival ta svoj častiti stan, kajti že v tretjem letu svojega mladega službovanja se je ponesrečil in umrl. Drugemu svojemu sinu pa je ta vrli kmet pozidal veliki mlin po najnovejših najdbah takratne dobe, tudi ta je neki stal lepih 4000 gld. No, pa saj je imel le tri sine in eno hčerko, poleg pa je bil premožen. Hotel je toraj vsakemu sinu in hčerki dati dote 4000 gld. v srebru. Kakor je mislil, tako je storil.

Mlada udova v mali hišici bila je toraj iz jako premožne hiše, nikdar ni njej ničesar manjkalo. Omožila se je jako mlada, vzela je mladeniča iz starodavne bogate kmečke rodovine, prinesla je lepo doto in ženin ni prevzel kmetije z dolgi, toraj njima bode prav lahko srečno in veselo gospodariti. Nekaj let je tudi tako bilo. A mladi mož, zakaj to Bog zna, pa je zapregel v »parizar« štiri lepe konje, vzela je v roko bič, poslovil se od mlade žene in šel je na Dunaj. Žena je sicer njega prosila, naj ostane doma, ker je toliko dela, saj ne potrebujeta denarja, da bi moral iti istega na cesto iskat, a zaman, mož je odšel na Dunaj. Med potjo seznanili se z družimi veselimi vozniki, vodili so bogatega voznika v krčme, med veselo družbo, med mlade ljudi obojega spola, med igralce. Z Dunaja šli so z vozovi v Trst, iz Trsta v Milan, zopet nazaj na Dunaj, iz Dunaja v Prago

in preteklo je leto, mlada gospodinja se še vedno joka sama doma.

Bilo je sveto noč. Mlada mati molila je v mali sobici z edino svojo hčerko, molila je za otroka, molila je za moža, katerega ni več doma. Kazalo ure se pomika na dvanajst, iz stolpa župne cerkve se zasliši zvon, kateri oznanjuje čez hrib in plan: Veseli se ves človeški rod, kajti rodil se je ravnokar Izveličar, odrešenik sveta, ter vam prinese veselje in tolažbo! Mlada žena si pokrije blede obličje z obema rokama, gorke solze pa ji tekajo po nježnih licih: bode-li mar tudi njej že skoraj prišlo rešenje iz groznih muk, skrbij po njenem možu.

Rahlo je nekdo potikal na okno. Žena se ustraši, saj družine še ni domu od polnočnic, kdo bi sedaj trkal? In ona je sama doma! Zopet se sliši trkanje in sliši se glas: »Jerica, odpri!«

Kakor urno je skočila sedaj žena, da brž odpre vežna vrata in dvoje rok objelo je ljubljenega moža:

»Hvala Bogn, da si leti zopet doma! Pojdi v sobo, poglej, kako je že Zorica zrastle, ali se bode veselila, ko vidi zopet ateka. Pa kje si toliko časa bil? Moj Bog, ali sem bila v skrbéh zaradi tebe! Daj si počiti, pa grem jaz, da sprežem konje, hlapci šli so k polnočnicam.«

»Ni treba spregati«, je rekel mož in ni pogledal žene v obraz, sem pustil voz s konji v mestu, ostanem le nekoliko časa doma, potem pa grem zopet naprej.«

»Kaj, že zopet hočeš oditi? Moj Bog, saj te ni bilo skoraj leta dni doma!«

»Tega ti ne razumeš«, odgovori mož na kratko; »kar jaz delam, mora tebi biti vse prav, bodeš že pozneje vse zvedela.«

In vlegel se je, kajti truden je bil. Žena pa ni zatislila očesa celo noč, čez zibelko, v kateri je sladko spalo nježno dete, se je nagnila, ter britko, britko je jokala, kajti za toliko njeno ljubezen ni dobila od moža družega, kakor mrzel pogled!...

Veseli božični prazniki in novo leto je minilo, bila je huda zima, pa zabranila ni, da ne bi bil odšel mož, ter zapustil mlade žene in otroka doma. In tako je šlo nekoliko let. Žena je delala doma in skrbela, kar je premogla, mož pa je vozaril po širnem svetu ter se bavaval v veseli družini.

Zopet je bila sveta noč. Mrzel veter brije zunaj, ptičice se zarivajo v slamo, da ne bi zmrzile. Vsakateri človek, ki je še zunaj, hiti, kar premore, da pride prej v gorko sobo, med svoje ljube. Tudi v naši hiši digajo posebno žene kaj urno sem in tja. Hlapci so opravili pri živini in šli so v cerkev k polnočnicam. Kar pa je bilo ženk, ostale so doma, kajti mladi gospodinji ni prav dobro, šla je zgodaj v posteljo, nje moža pa ni doma, ker je Bog ve, kje na tujem.

Ura je polnoči, zvon z župne cerkve se oglasi in zopet oznanjuje ljudém, da se je ob tej uri rodil na svet Odrešenik sveta. Mlada žena v postelji se britko joka, sosede jo tolažijo, naj zaupa na usmiljenega Boga. Saj je vendar prišel Odrešenik za to na svet, da tolaži žalostne in uboge, da prinese ljubezen a ne solzá revnim človeškim otrokom. Ali jo prinese tudi ubogi, mladi materi? O, da, kajti nekoliko pozneje je pritiskala nježnega sineka na svoje trpeče blago srce, poljubovala ga je, in s solzami ga je umivala ter vzdahnila: »Oj dete ti nježno, oj dete mlado, blažena leta naj tebi teko!«

Čez pol leta potem pa je bila kmetija, na kateri so pradedje veselo in srečno od roda do roda čez 100 let gospodarili: kmetija, katera je bila vsled velikih zaslug pradedov, katere so si pridobili v boju proti sovražniku domovine, oproščena vsake robote ali tlake, vsakih pristojbin in desetini — pa je bila ta kmetija prodana. Vzel jo je bič, vzela jo je vožnja. Uboga mlada

žena, iz bogate hiše, navajena imeti vsega dovolj, pridna kakor vsaka dekla, varčna skoraj do skoposti, mila in ljubezniva, morala je se preseliti z dvoje nježnih otrok v malo kočico, zgubila je vso svojo doto. Ali je jokala? O se ve, da je jokala, da bi se bila kamenu na cesti usmilila, ko bi imel sploh kaj usmiljenja, a bilo je zastonj. Prevelika njena ljubezen do moža je bila uzrok, da ni verjela, da bi se to sploh kedaj zgoditi moglo, da bi njen mož zapravljal po svetu. A zgodilo se je, in potem je bilo vse prepozno.

Uboga žena! Mar še ni dovolj polna kupica tvojega trpljenja? Mar še niso dovolj izžmete solze iz tvojega blagega srca? Ne še, še več je prišlo čez tebe.

(Konec prih.)

Smešnica. Metlarja. Prvi metlar: »Nikakor mi ne gre v glavo, kako ti je mogoče metle še ceneje prodajati, kakor jaz, ki veje za metle kradem.«

Drugi metlar: »Čisto lahko, prijatelj! Jaz pa kradem kar narejene metle.«

Razne stvari.

(Železnica.) Nova železnica iz Poličan do Konjic se je odprla v ponedeljek z večjo slovesnostjo, kakor smo se je nadejali. K slovesnosti je prišel iz Dunaja minister za trgovino, markij Bacquehem, iz Gradca pa ces. namestnik, baron Kübeck in deželni glavar, grof Wurmbrand. Pri knezu Windisch-Grätz v Konjicah je bilo h koncu slovesno kosilo.

(Nadzorovanje.) Te dni biva v Mariboru g. dr. Konrad Jarc, c. kr. deželni nadzornik za ljudske in njim enake šole. Kolikor izvemo, je g. nadzornik jako priljuden v svojem obnašanju nasproti gg. učiteljem in učiteljicam, vendar pa jim ne prizanese, ako ne najde v šoli vsega v redu.

(C. kr. pošta.) Z novim letom odpre se nova pošta v Pletrovčah. Zvezo ima z železnico Celje-Velenje in sicer na postaji v Pletrovčah.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval preč. g. dr. Jožef Muršec, kn. šk. konzistorijalni svetovalec in profesor velike realke v Gradci, 5 gld. Bog plati!

(Cenitelj.) Pri c. kr. okr. sodnji v Ljutomeru je dobil službo cenitelja mož, ki se piše za Jožeta Strasser. O svojem času je bil graščinski oskrbnik, potem posestnik, zatem krčmar, nato živinski ogleda in sedaj je srečen v službi c. kr. cenitelja!

(Obrtno društvo) se snuje v Celji, ki naj raztegne svoje delovanje čez vse slov. dežele. Pravila so že predložili ministrstvu notranjih rečij v potrjenje.

(»Narodni dom«.) V Celji dobijo brž prej »Narodni dom«, kakor v Ljubljani. Postavijo si za-nj hišo na Jožefovem trgu, tik c. kr. okr. glavarstva ter je mogoče, da se začne delo že prihodnje spomladi.

(Zborovanje.) Na praznik sv. Štefana popoldne ob polčetrni uri ima kat. politično društvo svoje zborovanje. K zborovanju pride tudi dež. poslanec dr. Jože Serbec. K obilni udeležbi vabi Predsedništvo.

(Gasilno društvo.) V ponedeljek, na dan sv. Stefana, 26. decembra t. l. priredi tombolo z veselico gasilno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju, v gostilni g. Ig. Hauptmana v Križevcih v korist fonda za nabavo gasilnega orodja. Začetek ob 3. uri popoldne.

Odbor.

(Nadučitelj na Kapli pri Arvežu) postal je g. Avg. Hauptmann, bivši učitelj v sosednji fari Sv. Duha. Z njim dobi Kapla značajnega in jako delavnega učnika svoje mladine.

(Čitalnica) Šaleške doline v Šoštanji ima dne 29. decembra popoldne ob 3 uri svoj redni ednajsti občini zbor; z njim zvrši društvo prvo desetletje svojega obstanka. Vspored: Poročilo predsednika in blagajnika, volitev odbora, razni nasveti, potem prosta zabava s petjem. K udeležitvi vljudno vabi odbor.

(Imenovanje.) Gosp. Adolf Rotondi vitez Arailza, vodja c. kr. okr. glavarstva v Brežicah, je imenovan za c. kr. namestnijskega tajnika.

(Sejem.) Zadnje soboto je bilo na sejmišči v Mariboru 113 špeharjev in mesa ter speha od 340 svinj. Cena je bila temu blagu dobra in tudi dovolj kupcev za-nj. Največ se je »špeha« prodalo v Gradec in na Koroško in pravi se, da ga je 10.000 kg. prišlo na železnico.

(Zbirka zakonov.) Dež. poslanec in odvetnik v Celji, g. dr. Ivan Dečko je zbral postave, ki se tičejo področja obč. predstojnikov ter je pri D. Hribarji izšel te zbirke ravnokar 1. zvezek. Postavam je priredil g. zbiratelj tudi obrazce za župane, po katerih se lahko ravnajo v svojih dopisih do višje gosposke. Cena je zvezku 1 fl. 80 kr. in če kdo želi v platno zvezano knjižico, dobi jo za 2 fl. 20 kr. in 10 kr. za pošto.

(Nesreča.) Dne 29. novembra je padel v Bistrici na kor. železnici tesar Janez Kajzar s strehe, na parnem mlinu g. Scherbauma ter se je v tem pri priči ubil. Bil je mož doma na Pakrah in v svoji stroki spreten, toda tudi drzen in to mu je bilo neki tudi smrti krivo.

(Pijančevanje.) V državnem zboru pride kmalu v razpravo načrt postava, s katero se brž oteži pijančevanje vsaj nekaj, če ne ostane ona le na papirji, kakor je pri postavi o nedeljskem počitku.

(Südmärk.) To društvo, ki je nastalo iz sovraštva do Slovencev, seje tudi sovraštvo, kjer le more, dobro je pa, da se slov. kmetje ne brigajo za-nj. Doslej se je ujel samo eden v Mariborskem okraji ter je zapisal svojo dušo in pač tudi svoje zemljišče temu društvu za celih 100 fl., ki mu jih je neki dalo na posodo.

(Za nove Marijino cerkev v Mariboru) smo prejeli, po pošti od Jurija Straha pet gld., in od Franca Koserja eden gld. Obema spoštovanima gospodarjema povrni nječe dar ljubi Bog in njima daj še pravdosti naslednikov, kajti sila je res velika!

(Čitalnica v Rajhenburgu) priredi svoj občini zbor v ponedeljek 26. decembra v društvenih prostorih s sledečim vsprejdom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajničarja. 3. Volitev predsednika in novega odbora za leto 1893. Potem sledi prosta zabava. P. n. društveniki se s tem k občnemu z boru vljudno povabijo. Začetek je ob 4. uri popoldne.

(Dosednost.) »Deutsche Wacht« se norčuje iz slov. okr. zastopa v Celji, ker gospodje govorijo na ljubo nemški manjšini v časih nemški, češ, da se sami drugače na zastopijo. Ako pa govorijo naši možje slovenski, huduje se Rakuševo glasilo nad njimi, češ, da se to ne zлага »z resnobo in spoštovanjem, ki gre okr. zastopu«. To je v resnici vredno vahtaričinih mož.

(Novo društvo.) Nemški nacionalci si za našo deželo snujejo novo društvo — »Štajarsko društvo nemških nacionalcev« mu ima biti ime. Pravila tega društva so že pri c. kr. namestnji v Gradci ter stopi društvo koj o novem letu v življenje. To društvo bode pravi nebedigatreba.

(Nesreča.) V Heričevih gozdih pri Sv. Duhu na O. V., kjer delavci g. Puca spravljajo s silnih strmin drevje v dolino, padel je pri podiranju mogočen hrast na Janeza Voduška, doma s Smolnika, Ruške fare, ter mu je zdrobil desno roko, nogo in prsa. Revež je živel še 3 ure. V nedeljo zanesli so ga slovesno njegovji za-

lujoči tovariši na mirodvor, kjer si odpočije od težavnega in nevarnega drvarskega dela.

(Gospodarstvo.) Dne 11. decembra je bil v Framu shod za tamošnje bralno društvo in je k shodu prišel tudi g. Ivan Belé, potovalni učitelj za sadjarstvo in vinarstvo za dež. šoli v Mariboru. Le-ta je govoril on vzboljševanju naših vinogradov in je priporočal, naj skrbimo za ameriško trsje, predno nas zaseže trsna ušica. Na shodu je bilo jako lepo število posestnikov in viničarjev.

(V Ameriko) se je v noči 15. decembra skozi Maribor odpeljalo nad 300 ljudij. Izmed delalcev na kolodvoru v Mariboru se selijo po cele rodbine v Brazilijo, v južno Ameriko. Pri teh ljudéh ne izda nobeno svarjenje.

(Beraštvo.) Nemški šulverein je neki »strašno bogat«, vendar pa berači v »Mbg. Ztg.« za svojo šolo v Šentilji v Slov. goricah. Bahač pa berač sta si pač v rodu!

(Nesreča.) Dne 14. dembra je ubilo v premogovi jami v Škalah pri Velenji delavca J. Rebernik. Mož je šel zjutraj zdrav na delo, ali pól ure, preden bi končal delo, ga je premog zasul.

(Duhovniške spremembe.) Preč. gosp. Jožef Jeraj, častni kanonik, kn. šk. kons. svetovalec in župnik v Žalci, je dne 18. decembra umrl v 66. letu svoje dobe. — Č. g. Adam Grušovnik, kaplan v Žalci, je postal provizor tamošnje župnije in č. g. Martin Medved, doslej pomožni kaplan ravno tam, je nastopil ondi službo kaplana. Župnija pa je razpisana do dne 1. februarija in župnija v Stopercih do dne 12. januarija 1893.

Listič upravištva: P. n.: Na vprašanje odgovorimo le takrat, kadar je pismu priložena marka ali dopisnica.

Loterijske številke.

Gradec 17. decembra 1892: 48, 59, 61, 86, 75
Dunaj » » 67, 40, 88, 78, 62

Nadučiteljsko mesto.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Andraži v Leskoveci, IV. plačilnega razreda, je umestiti nadučiteljska služba.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje, katere morajo biti opremljene s pričevalom zrelosti in učiteljske sposobnosti, z dokazom avstrijskega državljanstva in z dokazom sposobnosti za subsidiaričen pouk katoliškega verouka, potom predstojnega okrajnega šolskega sveta pri krajnem šolskem svetu pri krajnem šolskem svetu Sv. Andraž v Leskoveci do 14. prosinca 1893.

Okrajni šolski svet Ptuj 14. dec. 1892.
Predsednik: Scherer.

Zahvala.

Ves čas dolgotrajne boleznii in slednjic pri pogrebu moje hčerke

Ljudmila

dne 15. t. m. v Št. Lovrenci se mi je skazovalo od mnogih strani toliko blagoslovenega sočutja, da izrekam tem potom vsem najprisrčnejšo zahvalo za vso dobrotljivost in lepo spremljevanje do groba, posebno še prečastitima gospodoma provizorju in kaplanu v Št. Lovrencu za dobrotljivo pomoč in udeležbo, vrlim gospodom pevcem in gospi-cam pevkam za lepo, ganljivo, ljubo mi petje v cerkvi in pri grobu.

Jakob Škoflek.

Janez Bregar

klobučar v Mariboru
gospoke ulice št. 7,

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

klobukov najnovješe šege

po najnižji ceni, tudi slavno znane **Ita-klobuke**, kakor fine **Vilour-** in **lov-ske** klobuke iz raševine. Razno volneno in tudi fino z usnjem obšito obutje.

Vsakovrstne poprave se točno izvršujejo.

S spoštovanjem

4-10

J. Bregar.

Najboljše

Molitvenike

v velikem številu po najnižji ceni priporoča

Andrej Platzer,

poprej **Ed. Fertinc,**

prodajalnica papirnatih, pisalnih in šolskih rečij

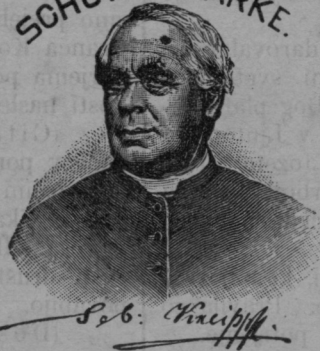
MARIBOR ob Dr.

št. 3 Gosposke ulice št. 3

Šmarnice se lepo vežejo na zahtevanje po 25, 35, 45, 50 in 85 kr.

Tudi vsi drugi molitveniki po ceni in močno. 2-3

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prav** — ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostar

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štirivoglatih zavitih **bratov Ölz** z varnostnimi markami: **podob in ponvico.**

Ako se jej primeša nekoliko 30-

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši in najizdatnejši** dostav h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, kate presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščenata tovar za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru

je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1893

za na steno.
Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!